

Sygn. akt: III U 792/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 29.03.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje W. K. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.02.2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 792/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.03.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił W. K. prawa do emerytury.

W. K. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że pracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że W. K. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS stwierdził, że złożone przez W. K. dokumenty nie pozwalają na zaliczenie żadnego okresu do pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 27.02.2013r. W. K. złożył w Oddziale ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 29.03.2013r. ZUS odmówił mu prawa do tego świadczenia, uznając, że osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy w wymiarze 28 lat i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

W. K. urodził się dnia (...). Zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zatem w przedmiotowej sprawie spór ostatecznie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności, czy pracował w szczególnych warunkach w Zakładzie (...) sp. z o.o. w O. M..

Na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w tym zakładzie W. K. złożył do ZUS świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 29.10.2012r., z którego wynika, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii cieplnej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń cieplnych, wskazując jego poszczególne stanowiska.

Ze świadectwa wynika, że prace te zakwalifikowano jako **wymienione w wykazie A, dziale II, pkt 1, poz. 27 i poz. 59** zawartym w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 01.07.1983r. w sprawie stanowisk pracy w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej oraz załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.).

ZUS nie uznał tego okresu jako pracy w szczególnych warunkach, gdyż stwierdził, że w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach podane stanowiska nie odpowiadają podanym w zarządzeniu nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1.07.1983r. w wykazie A dziale II pkt 1, poz. 27 i poz. 59, a ponadto w okresach, gdy odwołujący miał wpisane dodatkowo stanowisko „mechanik” – zdaniem organu rentowego nie wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy prac wskazanych w rozporządzeniu.

Na okoliczność charakteru pracy odwołującego w spornym okresie Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków F. J. (k.23v) i E. Z. (k.23v-24) oraz odwołującego W. K. (k.24). Z ich zeznań wynika, że W. K. pracował w Zakładzie (...) w O. M.. jako operator spycharki, która hałdowała węgiel oraz nawęglala, czyli spychała miał węglowy na kratę. W tym zakładzie była tylko jedna spycharka i służyła wyłącznie do nawęglania i hałdowania, a obsługiwał ją jedynie odwołujący. Hałdowanie polegało na tym, że gdy była dostawa węgla do zakładu, to odwołujący usypywał węgiel w hałdy i zajmowało mu to cały dzień. Natomiast nawęglanie polegało na tym, że odwołujący spychał spycharką miał węglowy na kratę, którą spadał w dół na taśmociąg. Na skutek miału – rolki taśmociągu zacinęły się i konieczne było usuwanie miału z tych rolek przy pomocy młotka i skrobaka. Te prace wykonywał odwołujący. Świadek E. Z. określił, że w okresie zimowym, czyli w

sezonie grzewczym, odwołujący przez 4-6 godzin pracował na spychaczu, a resztę czasu jako monter. Poza sezonem grzewczym niekiedy to była godzina pracy na spycharce, ale jeśli było hałdowanie, to było to 6-7 godzin pracy.

Z zeznań świadków wynika, że gdy odwołujący wykonał pracę na spycharce - w razie potrzeby, dokonywał bieżących napraw taśmociągów do nawęglania, robił ich przeglądy. Było to konieczne, gdyż taśmociąg zaciął się na skutek osadzania miazgi węglowej. Zdaniem świadka F. J. – gdy odwołujący wykonywał takie prace, jego stanowisko pracy można był określić jako „mechanik” czy „monter” - to się liczyło do angażu, a jego praca polegała na obsłudze tego taśmociągu. Jego praca ograniczała się do terenu ciepłowni. Odwołujący pracował przy urządzeniach kotła, który służył do produkcji energii cieplnej oraz przy urządzeniach pomocniczych do kotła, czyli urządzeniach do odzūżlania i odpopielania. Były to urządzenia do nawęglania. Zdaniem świadka E. Z. praca na ciepłowni dla wszystkich pracowników jest pracą w warunkach szkodliwych ze względu na zapylenie i hałas. Świadek ten jako kierownik działu technicznego posiadał wiedzę na temat specyfiki poszczególnych stanowisk w zakładzie i dlatego jego zeznanie jest cenne przy rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy. Świadek zeznał bowiem, że gdy stanowisko odwołującego określano jako „monter”, to w jego przypadku oznaczało to montera urządzeń pomocniczych do kotła, montera urządzeń i instalacji ciepłowniczych, montera urządzeń nawęglania, montera urządzeń odpylania, odpopielania i odzūżlania.

Nadto świadkowie mieli wiedzę, że gdy W. K. był brygadziwą, to podlegało mu dwóch pracowników, którzy pomagali mu przy nawęglaniu i narzędziami ręcznymi usuwali zalegający na kracie miazg węglowy, żeby spadł na taśmociąg.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, ich zeznania tworzą logiczną całość, oraz znajdują potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych.

Z umowy o pracę znajdującej się w aktach osobowych wynika, że od dnia 01.01.1982r. powierzono W. K. obowiązki operatora spycharki (k.4 a. o.). Z dalszych dokumentów wynika, że jego stanowisko określano zamiennie jako operator sprzętu, operator spycharki, operator sprzętu ciężkiego. Nadto dodatkowo w niektórych okresach dodawano do nazwy jego stanowiska kolejny człon „mechanik”, „palacz”. Był też okresowo brygadziwą. Natomiast z wypowiedzenia zmieniającego z dnia 23.09.1997r. wynika, że ubezpieczony pracował jako maszynista ładowarki i zwałowarki przy nawęglaniu i odzūżlaniu.

Wobec powyższego Sąd uznał, że zachodzą podstawy do uznania okresu od dnia 01.01.1982r. do dnia 31.12.1998r. jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Są to bowiem prace wymienione w wykazie A, dziale II w/w rozporządzenia tj. prace w energetyce przy wytwarzaniu energii cieplnej oraz przy remoncie i eksploatacji urządzeń ciepłych. Załącznik nr 9 do Zarządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 01.07.1983r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej precyzuje, pracę jakich stanowiskach wykonywaną w ramach takich prac należy uznać za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach. W wykazie A, dziale II, poz. 1 pkt 27 wymieniony jest maszynista ładowarki i zwałowarki przy nawęglaniu, w pkt 59 – wymieniony jest operator ładowarki węgla, w pkt 32 - maszynista urządzeń nawęglania, w pkt 33 – maszynista urządzeń odpylania, odpopielania i odzūżlania, w pkt 34 – maszynista urządzeń pomocniczych do kotła. W. K. przez cały sporny okres wykonywał w/w prace w pełnym wymiarze czasu pracy i stale. Okres ten wynosi **17 lat**.

Z tych względów Sąd uznał, że W. K. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 01.02.2013r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 kpc**.

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Odwołujący złożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych

warunkach, w którym wymienione były stanowiska pracy inne niż zarządzeniu resortowym. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach sporny okres wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.